

04. 03. 2004

Poradenství a jeho rozdělení z hlediska různých kritérií, poradenský proces a jeho fáze

Typy poradenství

(podle K. Paulík: Kapitoly z biodromálního poradenství, 1994)

1. Kritérium charakteru poradenské služby
  - Expertizní porad.(např. právní, ekon., finanční apod.)
  - Introspektivní porad. (probl. Analyzován ve vazbě na dušev. Zvláštnosti klienta)
  - Kombinované
  - Specializované (spec. Skupiny, spec. Otázky apod.)
2. Kritérium metody nebo přístupu poradce ke klientovi
  - porad. Psychol., sociol. ...; indirektivní, direktivní, vciřtovací a racionální apod.
3. Kritérium věku klienta
4. Kritérium počtu klientů
  - individuální, skupinové a hromadné
5. Kritérium rozsahu poradenské služby
  - Poskytnutí jednoduché informace x podrobná analýza problému
6. Kritérium trvání poradenské pomoci
  - krátkodobá x dlouhodobá poradenská služba
7. Kritérium poradenských situací
  - krizové
  - facilitační (ulehčující, usnadňující) – např. i studijní a profesní porad.
  - Preventivní
  - Vývojové
8. Kritérium předmětu poradenské činnosti
  - poradenství výchovné, manželské, rodinné, profesní ..

Proměnné poradenského procesu

(podle K. Paulík: Kapitoly z biodromálního poradenství, 1994)

- klient
- poradce
- prostředí
- problém, situace
- poradenský vztah k-p
- činnosti poradce
- metody, techniky, prostředky

C. Fáze poradenského procesu

Drapela (1998) rozlišuje 4 fáze poradenského procesu:

1. fáze: Seznámení, vytvoření kladného vztahu s klientem
2. fáze: Diagnóza klientova problému
3. fáze: Volba cíle a alternativy řešení problému
4. fáze: Klientovo rozhodnutí a zhodnocení výsledku.

Systemický přístup rozšiřuje celý proces pomáhání o dobu před setkání s klientem. Nabízí 5 netradičních fází práce s klientem (Lazarová, 2002; Úlehla, 1999)

1. Příprava
2. Otevření
3. Dojednávání
4. Průběh
5. Ukončení

Fáze poradenského procesu

5. vstupní
6. diagnostická a analytická
7. poradenská
8. terapeutická
9. ukončení

Problémy poradenské práce

- pochopení pro každého
- vyrovnání se s potřebou úspěchu i materiálními potřebami
- porozumění nenahrazovat hodnocením

Poradenská smlouva (poradenský kontrakt) – formulace zakázky → vyjasnění cílů a metod pomáhání a stanovení kritérií pro průběžnou a závěrečnou kontrolu (Gabura,J.; Pružinská,J.: Poradenský proces. Praha: SLON, 1995.)

Literatura:

Drapela, J.V., Hrabal V. a kol.: Vybrané poradenské směry. Teorie a strategie. Praha: Karolinum, 1998.
Lazarová, B.: Základy pedagogicko-psychologického poradenství pro učitele. Elektronický studijní text. - Paulík, K. a kol.: Kapitoly z biodromálního poradenství. Ostrava : Ostravská univerzita, 1994.
Brno: Ústav pedagogických věd FF MU, 2002.
Gabura,J.; Pružinská,J.: Poradenský proces. Praha: SLON, 1995.